

13.4.2022

Statens arbetsmarknadsverk

Innehållsområde Tjänste- och arbetskollektivavtalsverksamhet Anställningsvillkor Löner
Bestämmelser som utfärdandet av föreskrifter/anvisningar baserar sig på Lag om statsrådet 12 §, reglemente för statsrådet 17 §
Målgrupper Ministerier och ämbetsverk
Voimassaoloaika / Giltighetstid 13.4.2022–29.2.2024
Upphäver föreskriften (datum nr) VN/8606/2020-VM-1, 13.5.2020

Verkställighets- och förhandlingsföreskrifter för avtalsperioden 2022–2024

1. Statens avtalslösning för perioden 2022–2024

Finansministeriet och huvudavtalsorganisationerna undertecknade 30.3.2022 statens tjänste- och arbetskollektivavtal på central nivå för avtalsperioden 2022–2024. Statens tjänste- och arbetskollektivavtal för avtalsperioden 2022–2024 (nedan avtalet på central nivå) har godkänts av statsrådet 7.4.2022 till den del det är fråga om ett tjänstekollektivavtal och riksdagen godkände det 8.4.2022.

Avtalet på central nivå och dess underteckningsprotokoll samt de tjänste- och arbetskollektivavtal som ingår i avtalslösningen finns på finansministeriets webbplats www.vm.fi och nås via denna [länk](#).

I 3 § i avtalet på central nivå har statens allmänna tjänste- och arbetskollektivavtal samt statens tjänste- och arbetskollektivavtal om arbetstider, semestrar och ersättning för resekostnader förnyats med de ändringar som framgår av dessa avtal. I avtalets 4 § har man också förnyat de branschspecifika tjänste- och arbetskollektivavtalen.

Statens arbetsmarknadsverk ger dessa föreskrifter till förhandlingsmyndigheterna och kollektivavtalsämbetsverken inom förvaltningsområdet för att verkställa avtalslösningen.

Centrala åtgärder och tidtabeller för dem under avtalsperioden

Senast 25.4.2022 ska avtalsparterna på ämbetsverksnivå gemensamt konstatera vilka av deras tjänste- och arbetskollektivavtal samt underteckningsprotokollsavtal som är i kraft under avtalsperioden. Konstaterandet protokollförs på ämbetsverksnivå. I protokollen inkluderas också lönetabeller justerade enligt den generella höjning som görs 1.6.2022.

Enligt 6 § i avtalet på central nivå ska statens avtalsparter på central nivå avtala om lönehöjningarna för 2023 och om tidpunkten när de ska genomföras före 21.12.2022. När en avtalslösning har fastställts utfärdar Statens arbetsmarknadsverk verkställighets- och förhandlingsföreskrifter gällande förverkligandet av lönehöjningarna 2023 som komplement till denna förhandlingsföreskrift.

2. Förnyelse av avtal på ämbetsverksnivå och protokollförfarande

Enligt 4 § i avtalet på central nivå förnyas de av ämbetsverkens tjänste- och arbetskollektivavtal för avtalsperioden 2022–2024 som gällde under avtalsperioden fram till 28.2.2022. Det gäller förutom tjänste- och arbetskollektivavtalen på ämbetsverksnivå även underteckningsprotokollsavtal om statens lönesystem (vpj).

För tydlighetens skull ska avtalsparterna på ämbetsverksnivå gemensamt konstatera vilka av deras tjänste- och arbetskollektivavtal samt underteckningsprotokollsavtal som är i kraft under avtalsperioden på basis av det ovan sagda. Konstaterandet protokollförs på ämbetsverksnivå.

Parterna på ämbetsverksnivå ska i ovan nämnda protokoll även inkludera lönetabeller som justerats enligt den generella höjningen 1.6.2022. Den generella höjningen förklaras närmare nedan i punkt 3.

Protokollen skickas senast 25.4.2022 till Statens arbetsmarknadsverk per e-post på adressen sopimusasiakirjat.vm@gov.fi. Protokollen ska också skickas till Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning (Palkeet) senast vid den nämnda tidpunkten för betalning av den generella höjningen. Som bilaga har bifogats en protokollmall som innehåller förnyelse av avtalet och konstaterande av den generella höjningen.

3. Generella höjningar

3.1. Beloppet för den generella höjningen och förverkligande av en lönetabell som justerats enligt den

Enligt 5 § i avtalet på central nivå ska lönerna från och med 1.6.2022 höjas med en generell höjning på 2,00 procent. Tabeller för uppgiftsrelaterade lönedelar och motsvarande samt individuella lönedelar, erfarenhetsdelar och andra lönedelar

som bestäms i förhållande till tabellönesättningen granskas på ett sätt som motsvarar den generella lönehöjningen. För tydlighetens skull ska avtalsparterna på ämbetsverksnivå inkludera lönetabeller som justerats enligt den generella höjningen 1.6.2022 i de protokoll som avses ovan i punkt 2.

Vpj-avtal på ämbetsverksnivå innehåller i allmänhet bestämmelser enligt 8 § 4 mom. i modellavtalet om fastställande av en generell höjning för garantilön. En del av de nyare fusionsavtalen och utvecklingsavtalen för vpj innehåller bestämmelser om tryggnad av den gamla lön som avses i dem. Den gamla lönen justeras med en generell höjning, som fastställs enligt dess totala belopp i euro och vpj-lönen så som vpj-lönen i allmänhet.

3.2. Generella löneförhöjningar i euro

Enligt 9 § 1 mom. i underteckningsprotokollet för avtalet på central nivå ska även de fastställda eller avtalade månadslönerna i euro för tjänstemän och arbetstagar som omfattas av tjänste- och arbetskollektivavtalen samt timavlönade tjänstemäns timlöner justeras med en generell höjning på 2,00 procent från och med 1.6.2022.

3.3. Generella höjningar av lönetillägg och tilläggsarvoden i euro samt möjlighet att avtala om dem inom försvarsmakten och gränsbevakningsväsendet

Enligt 9 § 2 mom. i underteckningsprotokollet ska även de lönetillägg och tilläggsarvoden i euro som enligt de tjänste- och arbetskollektivavtal som gäller sedan tidigare eller enligt vedertagen praxis ska justeras genom generella höjningar också höjas med de ovan angivna generella höjningarna år 2022.

Enligt 9 § 3 mom. i underteckningsprotokollet har man när det gäller försvarsmakten och gränsbevakningsväsendet kommit överens om att parterna på ämbetsverksnivå genom tjänstekollektivavtal kan komma överens om att ovan nämnda lönetillägg och tilläggsarvoden inte justeras med generella höjningar eller att de justeras med generella höjningar med lägre procenttal. Då kan man genom tjänstekollektivavtal komma överens om andra avtalsändringar som i fråga om kostnadseffekter och tidpunkt motsvarar en ogenomförd generell höjning eller en del av den. Om försvarsmakten och gränsbevakningsväsendet är villiga att ingå sådana avtal ska förhandlingar om tjänstekollektivavtalen i ärendet föras före 31.5.2022.

4. Förhandlingar om förverkligande av det arbetstidsarrangemang som nämns i 5 § 3 mom. i avtalet på central nivå inom försvarsmakten och gränsbevakningsväsendet

I 5 § 3 mom. i avtalet på central nivå har man avtalat om att man ska förhandla om förverkligandet av den avtalade ändringen i 17 § gällande arbetstider i statens

tjänste- och arbetskollektivavtal inom försvarsmakten och gränsbevakningsväsendet senast 31.5.2022. Avtalsparterna på ämbetsverksnivå ska göra motsvarande ändring i sina preciserande tjänstekollektivavtal om arbetstider. Samtidigt kan man även förhandla om andra ändringar i dessa ämbetsverks preciserande tjänstekollektivavtal om arbetstider, om kostnaderna för ändringarna kan täckas genom att de generella höjningarna av vissa lönetillägg och tilläggsarvoden som nämns ovan i punkt 3.3 minskas eller inte förverkligas.

5. Förhandlingsföreskrift

Enligt 9 § 3 mom. i avtalet på central nivå förutsätter ett avtal på ämbetsverksnivå att finansministeriet har utfärdat den förhandlingsföreskrift som krävs för detta. När det gäller tjänstemän grundar sig detta också på bestämmelserna i 3 § 4 mom. i lagen om statens tjänstekollektivavtal.

Finansministeriet ger försvarsministeriet och gränsbevakningsväsendet en förhandlingsföreskrift om förverkligande av den avtalade ändringen i avtalets 5 § 3 mom. i de preciserande tjänstekollektivavtalen om arbetstider och en föreskrift om att vid behov avtala om:

1. att lönetillägg och tilläggsarvoden inte ska justeras med generella höjningar eller att de ska justeras med generella höjningar med lägre procenttal och om förverkligande av i fråga om kostnadseffekter och tidpunkt motsvarande avtalstillgångar på annat sätt (9 § 3 mom. i underteckningsprotokollet)
2. att preciserande tjänstekollektivavtal om arbetstider vid behov ändras på motsvarande sätt som man i avtalslösningen på central nivå ändrat 19 § punkt a och b i statens tjänste- och arbetskollektivavtal om arbetstider.

Alla ämbetsverk kan också förhandla om de frågor som anges i nedanstående punkter. Förhandlingarna gäller de villkor som anges i de olika punkterna i detta brev samt de förutsättningar som nämns i 9 § i avtalet på central nivå.

- a) De frågor som avses i 9 § 4 mom. i avtalet på central nivå, det vill säga i fråga om löner och andra anställningsvillkor samma saker som man inom respektive avtalsområde tidigare har avtalat om genom tjänste- och arbetskollektivavtal
- b) Lönetillägg och tilläggsarvoden som berättigar till sjukledighetstillägg enligt 12 § 2 mom. och 16 § 3 mom. i det allmänna tjänste- och arbetskollektivavtalet
- c) Lönetillägg och tilläggsarvoden som berättigar till semestertillägg enligt 18 § 2 mom. i semesteravtalet, samt tidpunkten för betalning av semesterpenning enligt 24 § 5 mom.

- d) Arbetsidsarrangemang och arbetstidsersättningar enligt arbetstidsavtalets 6 §, som avses i arbetstidsavtalets 32 §
- e) Vpj-förhandlingar i förändringssituationer (avtalet på central nivå 8 §)
- f) Arbetstidslösningar som främjar resultaten (13 § i underteckningsprotokollet)
- g) Främjande av nivåbeskrivningar (15 § i underteckningsprotokollet)
- h) Avtalsförhandlingar enligt krisklausulen (20 § i underteckningsprotokollet). Ämbetsverksparterna ska informera parterna på central nivå (samordningsgruppen) innan förhandlingarna inleds. Förhandlingsmyndigheten ska alltså i detta fall kontakta Statens arbetsmarknadsverk.

Om förhandlingsmyndigheten har behov av att förhandla om andra frågor än dem som berörs av den förhandlingsföreskrift som utfärdas här, ska förhandlingsmyndigheten kontakta Statens arbetsmarknadsverk.

I 9 § 7 mom. i avtalet på central nivå fastställs att bestämmelser om den ordinarie arbetstidens genomsnittliga längd, semesterns längd och sjukledighets- och familjeledighetsförmåner inte får frångås genom de preciserande tjänstekollektivavtal som ingås av förvaltningsområdets förhandlingsmyndigheter eller de arbetskollektivavtal som ingås av ett ämbetsverk.

I 3 § 2 mom. i huvudavtalet om ärenden som gäller statens tjänstekollektivavtal har man kommit överens om ett förfarande på central nivå som gör det möjligt att utvidga avtalsområdet på ämbetsverksnivå till att omfatta ärenden för vilka det inte finns någon avtalslucka sedan tidigare.

6. Protokollförfarande

Det gemensamma protokollförfarandet för ämbetsverkens avtalsparter används i olika situationer för förtydligande konstateranden av saker, om ett egentligt tjänste- eller arbetskollektivavtal inte ska ingås. Protokollförfarandet omfattar under avtalsperioden 2022–2024 de faktorer som nämns i punkt 3.1 ovan.

Dessa protokoll är inte tjänste- eller arbetskollektivavtal. Man gör inga egentliga överenskommelser i dem. I dem framgår oftast en gemensam uppfattning om det som ska konstateras. Om det framgår olika ståndpunkter i ärendet ska de antecknas i protokollet. En protokollmall av allmän karaktär har bifogats.

Förvaltningsområdets förhandlingsmyndigheter samordnar protokollförfarandet. Protokollen skickas till Statens arbetsmarknadsverk på e-postadressen sopimusasiakirjat.vm@gov.fi

7. Granskning av förhandlingsresultaten gällande tjänstekollektivavtal

I fråga om förhandlingsresultat som gäller ändring av tjänste- och arbetskollektivavtal ska det obligatoriska förfarandet följas, det vill säga finansministeriet (Statens arbetsmarknadsverk) ska granska och godkänna resultaten av förhandlingarna om preciserande tjänste- och/eller arbetskollektivavtal innan avtalen får undertecknas på ämbetsverksnivå. Detta förfarande gäller under avtalsperioden 2022–2024 närmast de förhandlingsresultat som avses ovan i punkt 4.

Om man vid ett ämbetsverk ingår ett separat löneavtal eller gör upp ett protokoll där man förbinder sig att antingen helt eller delvis iakttä bestämnelserna i ett kollektivavtal för arbetsmarknadsområdet inom den privata sektorn, omfattas också sådana löneavtal och protokoll av granskningsförfarandet.

I förhandlingsresultaten inkluderas i avtalen normala föreskrifter om arbetsfredsskyldighet och giltighet. I synnerhet inkluderas med stöd av 14 § 3 mom. i avtalet på central nivå följande föreskrift, för att ämbetsverken inte separat ska behöva säga upp avtalen på ämbetsverksnivå.

Då man säger upp statens tjänste- och arbetskollektivavtal för avtalsperioden 2022–2024 sägs de preciserande tjänste- och arbetskollektivavtalen på ämbetsverksnivå samtidigt upp.

Till begärandena om granskning ska bifogas förhandlingsresultaten formulerade som tjänste- och arbetskollektivavtal. För granskningen ska förhandlingsresultaten skickas till Statens arbetsmarknadsverk på e-postadressen kir-jaamo.vm@gov.fi, men alltså inte till sopimusasiakirjat-e-postadressen som nämns flera gånger ovan.

8. Tekniskt underhåll av ämbetsverkens avtal

Denna punkt i dokumentet gäller som rekommendation.

Största delen av ämbetsverken upprätthåller helhetsversioner av sina tjänste- och kollektivavtal, så att de alltid eller åtminstone regelbundet uppdateras på ett eller annat sätt till enhetliga helheter. En del har emellertid bara tillgång till serien av avtalen och ändringarna i dem.

Finansministeriet rekommenderar fortfarande att de arbetsgivare som ännu inte har sådana, skulle utarbeta tekniska helhetsversioner av avtalshandlingarna i fråga, och hålla dem uppdaterade. Detta gäller framför allt v-pj-avtal och under-teckningsprotokollen till dem samt avtalsbaserade ändringar och ändringar som noterats vid protokollsförfarande, men även andra avtal.

Detta slags helhetsversioner är avsedda att användas av såväl arbetsgivaren som personal och personalorganisationer som hjälpmedel. Det är enklare att konstatera innehållet i gällande avtal med hjälp av dessa slags helhetsversioner i den

dagliga verksamheten. Avtalstexterna får inte ändras i de tekniska helhetsversionerna jämfört med ordalydelsen i gällande avtal och ändringshandlingar (såsom ändringar som noterats vid protokollsförfarande).

Dessa slags tekniska versioner ersätter inte de egentliga avtalshandlingarna som är bindande, och som fortfarande ska existera och finnas tillgängliga. Då avtal i fortsättningen ändras, ska ändringarna genomföras genom ändringar i de egentliga avtalshandlingarna. Arbetsgivaren ska sedan uppdatera den tekniska helhetsversionen på motsvarande sätt.

Då versionen utarbetas ska ämbetsverket förutom tidigare avtalsändringar ta i beaktande även de ändringar av vpj-avtalen som på ämbetsverksnivå vanligtvis genomförs vid protokollsförfarande i samband med avtal på central nivå, sådana som de verkställts särskilt för varje gång. Dessa är:

- 1) bestämmandet av den personliga lönedelen i vissa frånvarofall (avtal 31.10.2007),
- 2) utvärderingsgruppens roll och rätt att få information (avtal 28.3.2010),
- 3) förfarandet då arbetsgivaren erbjuder mindre krävande uppgifter (avtal 28.2.2011) och
- 4) nya anställdas personliga lönedelar och löner enligt statens lönesystem i korta, tidsbundna anställningsförhållanden (avtal 24.11.2011).

Den tekniska helhetsversionen kan utarbetas på ett sätt som ämbetsverket upplever ändamålsenligt, dock alltid med hänvisning till ändringshandlingens. I dessa fall kan man även sätta hakparentes runt övergångsperiodbestämmelserna som gäller det nya lönesystemet eller statens lönesystem, om övergångsperioden enligt dem redan löpt ut.

Den tekniska helhetsversionen ska utarbetas av arbetsgivaren, som även svarar för versionens korrekthet och tydlighet. Det är inte fråga om förhandlingar om avtalsändringar, och det protokollsförfarande som avses i punkt 6 i verkställighets- och förhandlingsföreskrifterna tillämpas inte heller. Ämbetsverkets avtalsparter ska emellertid ges möjlighet att uttala sig om den tekniska versionen innan den publiceras. Versionen behöver inte skickas till Statens arbetsmarknadsverk.

Om ämbetsverksarbetsgivaren till skillnad från det som sägs ovan själv vill uppdatera avtalen tekniskt, tillämpas tjänste- och arbetskollektivavtalsförfarandet.

Regeringsråd Jouko Hämmäläinen

Bilagor

Protokollmall

Distribution

Ministerierna och ämbetsverken

För kännedom

Protokollmall

Bilaga

Protokollet har utarbetats utifrån förhandlingar som avses i kapitel 6 i de förhandlings- och avtalsföreskrifter som utfärdats av finansministeriet xx.4.2022 och som förts mellan xxx (arbetsgivare) samt xxx, xxx och xxx (personalorganisationer den xx xxxxx 2022.

1 §

Protokollförfarandet baserar sig på de förhandlings- och avtalsföreskrifter som finansministeriet utfärdat 13.4.2022.

2 §

Avtalsparterna konstaterar att man inom avtalsområdena xx och yy

– på central nivå genom 4 § i avtalet av 30.4.2022 har förnyat följande tidigare avtal för avtalsperioden 1.3.2022–28.2.2024:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

– från och med 1.6.2022 ska följa följande lönetabell som inkluderar den generella höjningen vid denna tidpunkt

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

3 §

Detta protokoll gäller inte som tjänste- eller arbetskollektivavtal.

Som säkerhet:

Protokollet justerat: